

РЕШЕНИЕ

№ 191

гр. София, 12.01.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 18.12.2020 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Милена Славейкова

**ЧЛЕНОВЕ: Даниела Гунева
Георги Тафров**

при участието на секретаря Гургана Мартинова и при участието на прокурора Куман Куманов, като разгледа дело номер **10608** по описа за **2020** година докладвано от съдия Милена Славейкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208-228 от АПК във вр.чл.63 ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], срещу Решение № 194859 от 10.09.2020 г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 4-и състав, по нахд № 8047/2019 г., с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № Р-10-406 от 08.04.2019 г., издадено от заместник председателя на Комисията за финансов надзор (КФН), ръководещ Управление „Застрахователен надзор“, с което на основание чл.644, ал.2, предл.2 от Кодекса за застраховането (КЗ) му е наложена имуществена санкция в размер на 2000 лв. за нарушение на чл.108, ал.1 КЗ.

В касационната жалба са развити съображения за неправилност на първоинстанционния съдебен акт, като постановен в нарушение на материалния закон, съществени нарушения на съдопроизводствените правила и необоснованост – касационни основания по чл.348, ал.1, т.1 и т.2 НПК. Поддържа, че процесната застраховка попада в хипотезата на „големи рискове“ по смисъла на пар.1, т.31, б.“в“ от ДР на КЗ, поради което за нея е неприложим 15-дневният срок по чл.108, ал.1 КЗ. Излага подробни съображения, че Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) е съфинансирал застрахователната премия, респ. е вписан като ползващо се от застрахователния договор лице. Сочил липса на мотиви в оспорения съдебен акт. Счита случаят за маловажен по смисъла на чл.28 ЗАНН. Претендира съдът да постанови решение, с

което да отмени обжалваното решение на СРС и по същество на спора да отмени НП.

Ответникът по касационната жалба Комисия за финансов надзор оспорва жалбата, чрез юрк. Н.. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура счита жалбата за неоснователна. АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С.-град, като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл.218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационната жалба е подадена в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, вр. с чл. 63, ал. 1 от ЗАНН и от надлежна страна, поради което е процесуално допустима. Разгледана по същество, касационната жалба е неоснователна.

Със съдебно решение № 194859 от 10.09.2020 г. по нахд № 8047/2019 г. СРС, НО, 4-и състав, е потвърдил НП № Р-10-406 от 08.04.2019 г., издадено от заместник председателя на КФН, ръководещ Управление „Застрахователен надзор“, с което на касатора на основание чл.644, ал.2, предл.2 от КЗ е наложена имуществена санкция в размер на 2000 лв. за нарушение на чл.108, ал.1 КЗ.

На основание чл.220 АПК касационната инстанция възприема правилно установените от СРС факти: На 27.06.2018 г. пред [фирма] била предявена претенция за заплащане на застрахователно обезщетение по повод настъпило застрахователно събитие – увреждане на земеделски култури – малини, вследствие на проливен дъжд на 25.06.2018 г. Завеждането на претенцията е удостоверено с № 18562490001 на основание договор за имуществена застраховка на трайни насаждения, обективизиран в застрахователна полица № 182495600001. Съгласно застрахователния договор застрахователната премия е платима на две вноски с падежни дати – на 25.05.2018 г. и на 08.06.2018 г., по банков път, както следва: 35 % от застрахования и 65 % от ДФЗ. На датата на завеждане на претенцията на 27.06.2018 г. бил извършен оглед на увредените земеделски култури. На 12.07.2018 г. ползвателят на застрахователни услуги представил пред [фирма] служебна бележка, издадена от Националния институт по метеорология и хидрология (Н.), както и данни за банкова сметка за превеждане на обезщетение. След тази дата от него не били изисквани други документи. С писмо изх.№ 3526 от 13.09.2018 г. застрахователят се произнесъл с отказ за изплащане на застрахователно обезщетение.

Тези данни били установени с хода на проверка, инициирана с жалба вх.№ 91-02-1522 от 27.09.2018 г., подадена от Б. Я. К. от [населено място]. След представени от [фирма] доказателства, постъпили в КФН с писма вх.№ 91-02-1522 от 18.10.2018 г. и от 01.11.2018 г., актосъставителят М. С. съставила АУАН № Р-06-1474 от 18.12.2018 г. за ангажиране на отговорността на касатора за нарушение на 15-дневния срок за произнасяне от негова страна по чл.108, ал.1 КЗ, считано от 12.07.2018 г., т.е. в срок до 02.08.2018 г. включително. Въз основа на АУАН било издадено обжалваното пред СРС НП № Р-10-406 от 08.04.2019 г., с което на [фирма] е наложена имуществена санкция в условията на «повторност» на основание чл.644, ал.2 КЗ в размер на 2000 лв.

За да потвърди НП, първоинстанционният съд е събрал като доказателства по делото показанията на актосъставителя М. В. С., както и писмените доказателства, представени с наказателното постановление, приобщени по реда на чл.283 НПК. Въз основа на тях е обосновал правен извод, че АУАН и НП са съставени и издадени от компетентни длъжностни лица, съдържат всички необходими реквизити според чл.42

и чл.57 ЗАНН, без при съставянето им да са допуснати съществени процесуални нарушения. От материална страна съдът е намерил, че нарушението е извършено при условията на «повторност» по смисъла на пар.1, т.51 от ДР на КЗ поради наложено на [фирма] наказание за същото нарушение с НП № Р-10-867 от 20.11.2017 г., влязло в сила на 08.02.2018 г. На база доказателствената съвкупност е приел за осъществен и доказан състава на нарушението по чл.108, ал.1 КЗ. Изложил е мотиви за липса на основание за приложение на чл.28 ЗАНН с оглед естеството на нарушението и важността на засегнатите обществени отношения, както и за съобразеност на размера на санкцията с целта на наказанието.

Пред настоящата касационна инстанция не са представени нови писмени доказателства. Съобразно чл.218 АПК касационната инстанция дължи произнасяне само относно наведените в жалбата касационни оплаквания, като следи служебно за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон. Съдът намира, че обжалваното решение на СРС, НО, 4-и състав валидно, допустимо и правилно, постановено при правилно приложение на материалния закон, правилно разпределение на доказателствената тежест и правилно формиране на правните изводи на съда в съответствие с правилата на логическото мислене и съвкупна преценка на всички факти, обстоятелства и доказателствата, без да е допуснато изопачаването им или неправилното им тълкуване.

Вменената за нарушена норма на чл.108, ал.1 КЗ урежда императивно задължение за застрахователя да се произнесе по претенцията по застраховки по раздел I от приложение № 1 или по т. 1 - 3, 8 - 10 и 13 - 18, раздел II, буква "А" от приложение № 1, които не са застраховки на големи рискове, в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, като:

1. определи и изплати размера на обезщетението или застрахователната сума, или
2. мотивирано откаже плащането.

В случая няма спор, че 15-дневният срок по чл.108, ал.1 КЗ не е спазен. При представяне на всички документи от застрахования пред [фирма] на 12.07.2018 г., срокът за произнасяне изтича на 02.08.2018 г., докато застрахователят е отказал изплащане на обезщетение с писмо от 13.09.2018 г. – със закъснение повече от месец. Неговата защитна теза е, че се касае за застраховка на големи рискове, уредена като изключение в нормата на чл.108, ал.1 КЗ.

Легалното определение на застраховка на големи рискове се съдържа в пар.1, т.31 от ДР на КЗ, като касаторът се позовава на буква «в» - застраховки по т. 3, 8 - 10, 13 и 16 - при условие че застрахованият отговаря поне на два от следните три критерия:

- аа) балансово число - повече от левовата равностойност на 6 200 000 евро;
- бб) нетен оборот - повече от левовата равностойност на 12 800 000 евро;
- вв) среден брой на наетите от застрахования лица през финансовата година - 250 души.

Така правният спор се определя от качеството наДФЗ на застрахован, доколкото не е спорно, че земеделският стопанин Б. Я. К. не отговаря на изискванията на пар.1, т.31, буква «в» от ДР на КЗ.

Със заявление за държавна помощ на основание чл.28, пар.3, б. «б» от Регламент (ЕС) № 702/2014 от 22.05.2018 г. Б. Я. К. от [населено място] кандидатствал за държавна помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция чрез предоставяне на субсидия в размер на 65 % от застрахователната премия.

С договор № 25/231640/01753 от 03.08.2018 г. за предоставяне на държавна помощ по схемата «Помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция» ДФЗ е поела задължение да подпомогне земеделския стопанин Б. Я. К. от [населено място] на основание чл.28, пар.3, б. «б» от Регламент (ЕС) № 702/2014 с помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция в размер на 65 % от застрахователната премия, ако в полицата е посочено, че същата покрива загуби, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия и други неблагоприятни климатични събития. По силата на договора ДФЗ осъществява контрол на размера и състоянието на насажденията и на актуалността на издадените по схемата полици (раздел III, т.5.1 и т.5.2), като при установени обстоятелства, различни от декларираните по т.5.1 и т.5.2, помощта се редуцира на база реално констатираните декари (т.6.1) или подлежи на връщане (т.6.2. от договора).

Представената застрахователна полица № 18249560001 от 25.05.2018 г. е подписана от Б. Я. К. като застрахован и застрахователния агент [фирма]. Видът на същата е застраховка на трайни насаждения – 58.1 дка малини, покрити рискове – градушка, буря, проливен дъжд, пожар, осланяване, наводнение, киша и със срок от 24 часа от датата на постъпване на застрахователната премия до края на обичайното време за прибиране на реколтата. Договорени са две вноски на застрахователната премия – 1-ва вноска до 25.05.2018 г. и 2-ра вноска до 08.06.2018 г. с предупреждението, че при неплащане на падежа, застраховката се прекратява на основание чл.368 КЗ в 15-дневен срок от датата на падежа. Като специално условие в застрахователната полица е посочено, че застраховката е издадена в полза на ДФ «Земеделие» по схема за държавна помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция чрез предоставяне на субсидия от 65 % от застрахователната премия по сключена застрахователна полица съгласно Удостоверение 25/231640/0141892 на ДФЗ, издадено на 22.05.2018 г.

Въз основа на изложеното следва да се споделят като правилни мотивите на СРС за наличие на две самостоятелни правоотношения, в които е участвал земеделският стопанин Б. Я. К.. От една страна, той има качеството на регистриран земеделски стопанин по чл.11, ал.2, т.1 от Закона за подпомагане на земеделските производители (ЗПЗП) и като такъв е получил държавна помощ под формата на частично покриване на застрахователната премия по смисъла на чл.28, пар.3, б. «б» от Регламент (ЕС) № 702/2014. По силата на чл.12, ал.1, т.1 и ал.2, б. «а» от ЗПЗП ДФЗ е националният държавен орган, който предоставя финансовите средства.

От друга страна, физическото лице има качеството на застрахован по смисъла на пар.1, т.1 от ДР на КЗ – това е лицето, чиито имуществени и/или неимуществени блага са предмет на застрахователна защита по застрахователен договор. Единствен предмет на застрахователния договор са стопанисваните от земеделския стопанин 58.1 дка малини. Специалната клауза в договора за сключването му «в полза» на ДФЗ, не придава качеството на «застрахован» на административния орган, който предоставя държавната помощ по чл.28, пар.3, б. «б» от Регламент (ЕС) № 702/2014. Именно в този смисъл е извършеното отбелязване в застрахователната полица № 18249560001 – застраховката е издадена в полза на ДФЗ по схема за държавна помощ за съфинансиране на застрахователни премии при застраховане на селскостопанска продукция. Посочването в договора на ДФЗ е изискване в регламента за предоставяне

на държавната помощ, т.е. касае правоотношението по Регламент (ЕС) № 702/2014, но не придава на държавния орган качеството на трето ползващо се лице по смисъла на чл.345, ал.3 и чл.398 КЗ. Още повече, при данни по делото, че ДФЗ не е превел в срок дължимата втора застрахователна премия, което е станало причина за прекратяване на застрахователния договор съгласно чл.368 КЗ.

По изложените съображения, изводът на районния съд за неприложимост на критерия «големи рискове» по смисъла на пар.1, т.31, б. «в» от ДР на КЗ е направен при правилно приложение на закона. Допълнителен аргумент в тази насока е нормата на чл.109, т.2 от КЗ - за целите на този раздел не представлява голям риск рискът по застраховки по т. 8, 9, 13, раздел II, буква "А" от приложение № 1 - когато застрахованото имущество, застрахованата отговорност или причинените вреди не са с необичаен характер; имуществото, отговорността или вредите са с обичаен характер, когато са съизмерими с имуществото, отговорност или вреди по застраховка от същия клас, която не представлява голям риск. В конкретния случай на застраховка по т.8 от раздел II от приложение № 1 към КЗ, както застрахованото имущество, така и причинените вреди не са с необичаен характер.

При задължение на застрахователното дружество за произнасяне в срок до 02.08.2018 г., постановеният от него на 13.09.2018 г. отказ, безспорно е извън 15-дневния срок по чл.108, ал.1 КЗ, т.е. със закъснение повече от месец. При тези данни правилно и обосновано въззивният съд е приел за доказано нарушението по чл.108, ал.1 КЗ, като наложената имуществена санкция е в минимума по чл.644, ал.2 КЗ при доказаност на хипотезата за «повторност». Предвид обема на обжалваното решение, изцяло несподелими са касационните оплаквания за липса на мотиви в него. Противно на твърденията в касационната жалба, фактическата обстановка е изяснена от СРС безпротиворечиво и недвусмислено, при обоснована и логична съвкупна преценка на гласните и писмени доказателства по делото.

При субсидиарното действие на НПК, районният съд е изпълнил служебното си задължение да проведе съдебно следствие по начин, който е осигурил обективно, всестранно и пълно изясняване на всички обстоятелства, включени в предмета на доказване по конкретното дело, при точното съблюдаване на процесуалните правила, относно събиране, проверка и анализ на доказателствената съвкупност, без да е допуснал нарушения на съдопроизводствените правила. Районният съд е събрал необходимите и относими доказателства, за чието съществуване са налице данни по делото, в обжалваното решение са изложени мотиви относно преценката на доказателствата, които настоящият касационен състав напълно споделя, вкл. относно липсата на основание за приложение на чл.28 ЗАНН. СРС обосновано е посочил в решението си, че спецификата на нарушените разпоредби застрашава стабилността на предоставените застрахователни услуги, което директно кореспондира с целите по чл.2, ал.1, т.1 КЗ. В идентичен смисъл са Решение № 2236 от 29.03.2019 г. по адм. д. № 8966/2018 г. и Решение № 2942 от 02.05.2019 г. по адм. д. № 1045/2019 г., двете на Административен съд София град.

При този изход на спора и на основание чл.63, ал.5 ЗАНН, вр. чл.27е от Наредбата за заплащане на правната помощ на ответника по касация следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

Водим от горното АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД-С.-град, XVIII Касационен състав,

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 194859 от 10.09.2020 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 4-и състав по нахд № 8047/2019 г.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], да заплати на Комисия за финансов надзор, [населено място], [улица], юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв.

РЕШЕНИЕТО е окончателно на основание чл.223 ГПК и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ:1.

2 .